

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНЬСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-19/23
від 8 лютого 2023 року

Державній податковій службі України

Про проект постанови
Кабінету Міністрів України

Розглянувши проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку та форм надання контролюючим органам в електронному вигляді інформації щодо ставок та податкових пільг із сплати місцевих податків та/або зборів» (далі – проект), надісланий листом Державної податкової служби України від 12.01.2023 № 21/НПА/99-00-04-01-04-05, Асоціація міст України не погоджує його та надає зауваження і пропозиції до проекту:

1. Асоціація в черговий раз звертає увагу, що жодна інформація у будь-якому вигляді не може замінити першоджерело – а саме рішення органів місцевого самоврядування (далі – ОМС) з питань місцевих податків та зборів, прийнятих за правилами, встановленими цим Кодексом, які є складовою частиною податкового законодавства України відповідно до статті 3 Податкового кодексу України (далі – ПКУ).

Не повинен платник місцевих податків та зборів при визначенні своїх податкових зобов'язань використовувати зведену інформацію, розміщену на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику. Не інформація є підставою визначення платником податків своїх зобов'язань, а виключно Податковий кодекс України та рішення ОМС з питань місцевих податків та зборів.

2. В абзаці першому пункту 1 проекту Порядку слова «Ради територіальних громад» замінити словами «Сільські, селищні, міські ради».

Конституція України, Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» не містять такого формулювання та його визначення як «ради територіальних громад». Сільська, селищна, міська рада є законодавчо визначеним представницьким органом місцевого самоврядування.

3. Пропонуємо визначити єдиний інструмент через який

відбуватиметься подання в електронному вигляді інформації щодо ставок та податкових пільг зі сплати місцевих податків та/або зборів.

Пункт 1 порівняльної таблиці до проекту Порядку передбачає подання відповідної інформації через Інформаційно-аналітичну систему управління плануванням та виконанням місцевих бюджетів «LOGICA» (далі – Логіка), а в пункті 2 цього ж проекту Порядку визначається що така інформація подається вже через засоби інформаційно-комунікаційної системи «Електронний кабінет» (далі – Електронний кабінет).

В Логіці в жовтні 2022 року був введений новий функціонал «Рішення про встановлення ставок та пільг» та «Додатки до інформації щодо ставок та податкових пільг» та в жовтні 2022 року відповідна інформація була направлена ОМС через систему Логіка.

В Електронному кабінеті досі відсутній відповідний функціонал та в 2022 році міські ради на виконання постанови КМУ від 28 грудня 2020 року № 1330 «Про затвердження Порядку та форм надання контролюючим органам в електронному вигляді інформації щодо ставок та податкових пільг із сплати місцевих податків та/або зборів» подавали інформацію до податкових органів в паперовому вигляді та в таблицях Excel.

Розмір файлу, який можливо надати через Електронний кабінет платника становить лише 5 МГБ, що не дає змоги спрямувати загальний обсяг інформації до Державної податкової служби (далі – ДПС) єдиним пакетом.

Тому пропонуємо доопрацювати механізм подання інформації через Електронний кабінет та виключити дублювання подання інформації через дві інформаційні системи.

4. У разі визначення Логіки єдиним інструментарієм через який відбуватиметься подання для контролюючих органів (далі – ДПС) в електронному вигляді інформації щодо ставок та податкових пільг зі сплати місцевих податків та/або зборів викликає побоювання стосовно оперативності отримання контролюючими органами інформації щодо ставок та податкових пільг із сплати місцевих податків та/або зборів через Логіку. Адже затримка в обміні інформацією між Мінфіном та ДПС може призвести до порушення норми Податкового кодексу України стосовно дотримання термінів надання в електронному вигляді інформації щодо ставок та податкових пільг із сплати місцевих податків та/або зборів.

5. Передбачити можливість додавання користувачів системи, які будуть наповнювати даними про рішення по місцевих податках та зборах, окрім місцевих фінансових органів.

У разі визначення Логіки єдиним інструментом, через який відбуватиметься подання для контролюючих органів в електронному вигляді інформації, слід звернути увагу на те, що основними користувачами Логіки в першу чергу є Міністерство фінансів України, місцеві фінансові органи та інші учасники бюджетного процесу (відповідно до Бюджетного кодексу України - органи, установи та посадові особи, наділені бюджетними повноваженнями (правами та обов'язками з управління бюджетними коштами). Але як свідчить практика не в кожній місцевій раді відповідальним розробником рішень про ставки та податкові пільги зі сплати місцевих податків та/або зборів та їх

виконавцем є місцевий фінансовий орган.

Тому виникає необхідність додавання до переліку нових користувачів з відповідним доступом до Логіки.

6. Передбачити можливість автоматичного перенесення системою поданої інформації про ставки та пільги і на наступний бюджетний період в залежності від термінів дії таких рішень.

Якщо в рішенні органу місцевого самоврядування про встановлення місцевих податків та/або зборів, а також податкових пільг з їх сплати не визначено термін його дії, таке рішення є чинним до прийняття нового рішення. В той же час Логіка, як і сама суть бюджетного року передбачає щорічне введення усіх даних. Тобто у разі якщо рішення органу місцевого самоврядування про встановлення місцевих податків та/або зборів, а також податкових пільг з їх сплати прийнято на невизначений термін виникає необхідність щорічного введення даних у систему, що є нелогічним з точки зору ефективності використання робочого часу працівників.

7. Доповнити додатки з 2 по 8 позиціями, які дозволили би вказувати номер, дату рішення та інші дані по рішенню (набрання чинності рішенням та строкам застосування пільг та ставок), щоб система автоматично сформувала додаток 1.

За інформацією громад, які попередньо приймали участь у тестуванні програмного блока по рішенням про місцеві податки та збори в Логіці система автоматично формує додаток 1, тобто він не є активним для заповнення. Відсутність необхідних для заповнення позицій по даті, номеру, даті, набрання чинності рішенням та строкам застосування пільг та ставок в додатках з 2 по 8, враховуючи, 2П, 3П унеможлиблює їх перенесення до додатку 1.

8. Доповнити додатки новим додатком для відображення ставок по транспортному податку та виключити додаток 6 з постанови.

Виглядає нелогічним наявність додатку 6 з інформацією про пільги з транспортного податку без наявного додатку про встановлені ставки по ньому.

До того ж ставка транспортного податку відповідно до ПКУ є фіксованою і орган місцевого самоврядування не впливає на її розмір.

Оскільки ПКУ (пункт 12.5. статті 12) визначає можливість платників користуватись при визначенні своїх податкових зобов'язань зведеною інформацією, розміщеною на офіційному веб-сайті ДПС та звільнення платників від відповідальності у разі, якщо у зведеній інформації, розміщеній на офіційному веб-сайті ДПС будуть мати місце розбіжності з рішенням ОМС може виникнути ситуація коли певні об'єкти оподаткування випадуть із оподаткування. Відсутність наявного додатку із встановленням ОМС транспортного податку може трактуватись як відсутність до сплати такого податку на території певної громади.

Відповідно до пункту 30.1. статті 30 ПКУ податкова пільга - передбачене податковим та митним законодавством звільнення платника податків від обов'язку щодо нарахування та сплати податку та збору, сплата ним податку та збору в меншому розмірі за наявності підстав, визначених пунктом 30.2. Тобто, податкова пільга має бути визначена нормами Податкового кодексу України. Водночас стаття 267 ПКУ визначає коло платників транспортного податку,

об'єкт та базу оподаткування, фіксовану ставку податку, податковий період, порядок обчислення та сплати податку. Проте, вказана стаття не містить норм щодо можливості застосування платниками податків пільг зі сплати транспортного податку. Тоді як по податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (підпункт 266.4.2 пункту 266.4 статті 266 ПКУ), та земельному податку (стаття 284 ПКУ) дана норма передбачена.

Тому, пропонуємо в проекті постанови в частині транспортного податку внести наступні зміни:

- доповнити проект новим додатком зі ставками по транспортному податку;

- у пункті 1 проекту Порядку вилучити словосполучення: «перелік пільг з транспортного податку, наданих за рішенням органу місцевого самоврядування (додаток 6)»;

- вилучити Додаток 6 до проекту Порядку «Перелік пільг з транспортного податку, наданих рішенням органу місцевого самоврядування».

9. Передбачити, що у разі прийняття органами місцевого самоврядування рішень, про зміну розмірів ставок та пільг на підставі вимог ПКУ, відмінних від підпункту 12.3.3 пункту 12.3 статті 12 ПКУ, зазначене рішення повинно бути направлено органами місцевого самоврядування до органу ДПС у десятиденний термін з дня його затвердження.

Пункт 1 проекту Порядку передбачає надсилання ОМС у десятиденний строк з дня прийняття рішень, але не пізніше 25 липня року, що передуює бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлених місцевих податків та/або зборів та податкових пільг із сплати місцевих податків та/або зборів, через Логіку до контролюючого органу, в якому перебувають на обліку платники відповідних місцевих податків та/або зборів, в електронному вигляді інформацію щодо ставок та податкових пільг із сплати місцевих податків та/або зборів. При цьому не враховано, що у виняткових випадках законодавцем надається ОМС право приймати рішення про зміну розмірів ставок та пільг протягом бюджетного року без урахування термінів, передбачених підпунктом 12.3.3 пункту 12.3 статті 12 ПКУ.

Наприклад, у 2020 році, на підставі Законів України від 30.03.2020 №540-ІХ та від 13.05.2020 №591-ІХ у розділі ХХ «Перехідні положення» ПКУ внесено пункт 52^б, яким ОМС у 2020 році надано право прийняти рішення про внесення змін до прийнятого рішення про встановлення місцевих податків та/або зборів щодо зменшення ставок єдиного податку, та/або плати за землю, та/або податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, щодо об'єктів нежитлової нерухомості, які перебувають у власності фізичних або юридичних осіб.

Отже, з урахуванням зазначеного, у пункті 1 Порядку необхідно передбачити, що у разі прийняття органами місцевого самоврядування рішень, про зміну розмірів ставок та пільг на підставі вимог ПКУ, відмінних від підпункту 12.3.3 пункту 12.3 статті 12 ПКУ, зазначене рішення повинно бути направлено органами місцевого самоврядування до органу ДПС у десятиденний термін з дня його затвердження.

10. Доповнити проект Порядку додатком для відображення інформації

про ставки та пільги з орендної плати за землю.

У додатку 1 відсутня графа про встановлення ставок про сплату орендної плати за земельні ділянки. Крім того, у переліку додатків (пункті 1 Порядку) відсутнє посилання на необхідність надання ОМС до органів ДПС інформації про ставки орендної плати за земельні ділянки.

Слід зауважити, що згідно підпункту 14.1.147. пункту 14.1. статті 14 ПКУ «плата за землю - обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності».

Оскільки ПКУ (пункт 12.5. статті 12) визначає можливість платників користуватись при визначенні своїх податкових зобов'язань зведеною інформацією, розміщену на офіційному веб-сайті ДПС та звільнення платників від відповідальності у разі, якщо у зведеній інформації, розміщеній на офіційному веб-сайті ДПС будуть мати місце розбіжності з рішенням ОМС може виникнути ситуація, коли певні об'єкти оподаткування випадуть із оподаткування.

Отже, відсутність форми щодо ставок орендної плати серед переліку форм може призвести до неповного або неточного відображення даних у зведеній інформації, яка розміщується на офіційному веб-сайті центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну податкову політику.

Тому, з метою автоматизації процесу адміністрування орендної плати за земельні ділянки та з урахуванням вимог підпункту 14.1.147. пункту 14.1. статті 14 ПКУ:

- доповнити проект Порядку додатком 9 «Ставки орендної плати за земельні ділянки» за аналогом додатку 2;
- пункт 1 проекту Порядку доповнити посиланням на цей додаток;
- додати нову графу у додатку 1 наступного змісту «9. Ставки орендної плати за земельні ділянки для фізичних та юридичних осіб, наданих рішенням органу місцевого самоврядування».

11. Передбачити у додатках 2, 3 можливість відображення ставок, які діють певний період.

Наприклад, у м.Дніпро:

- окремо розташовані багаторівневі паркінги, з часу прийняття в експлуатацію яких минуло не більше 5 років (включно), оподатковуються податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за зниженими ставками. Аналогічно, для земельних ділянок, що мають вид цільового призначення «для будівництва та обслуговування паркінгів на землях житлової та громадської забудови перші 5 років з часу прийняття в експлуатацію» та для земельних ділянок, призначених для обслуговування паркінгів з терміном більше 5 років з часу прийняття в експлуатацію передбачено різні ставки плати за землю;

- міською радою в 2022 році прийнято рішення про встановлення ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, та рішення про ставки плати за землю, які діють тимчасово, а саме - протягом дії воєнного стану на території України.

12. Передбачити у додатку 2 «Ставки земельного податку» рядок для

ставки оподаткування лісових земель.

Для забезпечення повноти оподаткування земельним податком лісових земель привести додаток 2 у відповідність до вимог пункту 274.1 статті 274 ПКУ, якими встановлена ставка оподаткування земельним податком в розмірі не більше 0,1 відсотка від їх нормативної грошової оцінки.

13. Передбачити в додатку 2 можливість відображати ставки та пільги з земельного податку не лише за цільовим призначенням.

Зауважуємо, що ПКУ визначає відмінні від видів цільового призначення земельних ділянок критерії встановлення ставок земельного податку. Наприклад:

- в залежності від перебування земельної ділянки у постійному користуванні та форми власності суб'єктів господарювання (пункт 274.2 статті 274 ПКУ ставка податку встановлюється у розмірі не більше 12 відсотків від їх нормативної грошової оцінки за земельні ділянки, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання (крім державної та комунальної форми власності);

- в залежності від виду угідь земельної ділянки (пункти 273.2 та 273.3 статті 273 ПКУ визначають особливості оподаткування лісових та нелісових земель, які можуть відноситися до одного виду цільового використання земель, наприклад «09.01 Для ведення лісового господарства»; пункт 274.1 статті 274 ПКУ визначає особливості оподаткування сільськогосподарських угідь, які можуть бути включені до різних видів цільового призначення земельної ділянки).

У додатку 2 також пропонується зазначати інформацію про ставки земельного податку за земельні ділянки за межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено. Однак стаття 277 ПКУ передбачає, що ставки земельного податку за земельні ділянки, нормативну грошову оцінку яких не проведено, можуть встановлюватися і у межах населених пунктів.

В загальному зазначаємо, що ПКУ не визначає обмежень та залежності встановлення ставок земельного податку та податкових пільг з його сплати від виду цільового призначення земельних ділянок. Використання єдиного критерію «вид цільового призначення земельних ділянок» не завжди є доречним.

Отже, виникає необхідність відображення не лише додаткових рядків у додатку 2 в розділі «Земельні ділянки, для яких ставки визначаються незалежно від цільового призначення», а й стовпців. Зокрема, вид 03.15 «Для будівництва та обслуговування інших будівель громадської забудови» може в себе включати ділянки, на яких здійснюються різні види економічної діяльності. Тобто у цьому випадку мають бути застосовані різні ставки земельного податку, які забезпечать справедливі умови для суб'єктів господарювання. Ставки земельного податку та пільги із його сплати можуть залежати від групи факторів, зокрема, виду цільового використання земельної ділянки та функціонального призначення будівель, розташованих на цій ділянці.

14. Передбачити в додатку 2 можливість відображення ставок земельного

податку та пільг відповідно до Класифікатору видів цільового призначення земель, затвердженого наказом Державного комітету України із земельних ресурсів від 23 липня 2010 року № 548, оскільки на даний час не усі рішення, схвалені місцевими радами по ставках по земельному податку та орендній платі за землю так саме як і правовстановлюючі документи на землю платників містять нові коди класифікації земель, що запроваджені постановою КМУ №821 від 21.07.2021. За відсутності такої можливості рішення ОМС не можуть бути в повному обсязі перенесені у зазначені додатки, що буде викривляти реальну картину із встановленими ставками та не дозволить контролюючим органам забезпечити повноту оподаткування.

15. Передбачити можливість встановлення нульового значення ставки по позиції 99.1 і наступних в додатку 3 окремо по юридичним та фізичним особам.

Так, рішенням Кам'янської міської ради від 02.11.2018 № 1223-29/VII встановлено нульову ставку оподаткування житлової нерухомості, що перебуває у власності фізичних осіб - платників податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, а саме квартири/квартир, їх часток, незалежно від їх кількості, загальна площа яких сумарно не перевищує 85 кв.м., що прописано у зазначеному рішенні. В додатку 3 з'явилась можливість ввести додаткову позицію (рядок 99.1), але ставка «0» для фізичних осіб не стає активною (виділеною), таким чином здається, що нульова ставка податку встановлена і для юридичних і для фізичних осіб.

16. Передбачити в додатку 3 щодо ставок податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки та додатку 3П перелік пільг для фізичних та юридичних осіб, наданих рішенням ОМС можливість відображення ставок для житлової нерухомості різних видів, а саме: житлових будинків та квартир або їх частин, що перебувають одночасно у власності фізичних осіб.

17. Передбачити можливість введення у стовпці 3 додатку 3П проекту постанови не лише номерів кодів класифікації будівель, а й текстової інформації для забезпечення повноти відображення суті та особливостей встановлених пільг.

За відсутності технічної можливості відображення в стовпці 2 або стовпці 3 суті пільги, а саме те, що вона, для прикладу, надається лише на "Господарські (присадибні) будівлі – допоміжні (нежитлові) приміщення, до яких належать сараї, хлівки, гаражі, літні кухні, майстерні, вбиральні, погребки, навіси, котельні, бойлерні, трансформаторні підстанції тощо, крім будівель, які використовуються з комерційною метою та для здійснення підприємницької діяльності" можливі проблеми з коректним відображенням рішення ради щодо пільги в даному додатку, що унеможливить надання такої пільги.

18. Передбачити в додатку 5 «Ставки збору за місця для паркування транспортних засобів та перелік пільг, наданих рішенням органу місцевого самоврядування» додатковий рядок для заповнення однієї ставки для усіх видів місць для паркування.

19. Привести додатки 7, 8 щодо ставок єдиного податку для платників першої та другої груп у відповідність до вимог пункту 291.7 статті 291 ПКУ.

ПКУ (пунктом 291.7 статті 291) визначений вичерпний перелік побутових послуг населенню, які надаються першою та другою групами платників

єдиного податку та не встановлено обов'язковості встановлення ОМС ставок із єдиного податку відповідно до КВЕД ДК 009:2010, затвердженого наказом Держспоживстандарту від 11.10.2010 № 457.

Оскільки місцевими радами ставки єдиного податку встановлені у різний спосіб: відповідно до норм ПКУ (пунктом 291.6 статті 291) або згідно КВЕД ДК 009:2010 пропонуємо в обов'язковому порядку передбачити в додатках 7, 8 можливість відображення ставок єдиного податку за видами побутових послуг, визначених пунктом 291.7 статті 291 ПКУ.

20. Передбачити в додатках 7, 8 можливість для внесення виду діяльності «Інші види діяльності» без зазначення КВЕД для забезпечення повноти відображення затверджених місцевою радою ставок та повноти оподаткування в подальшому.

21. Передбачити в додатку 7 «Ставки єдиного податку для платників єдиного податку другої групи» можливість введення ставки єдиного податку лише в рядку секції, якщо ставка єдиного податку однакова для всіх видів діяльності однієї секції класифікації видів діяльності згідно з КВЕД ДК 009:2010, щоб не вводити інформацію по всім підкодам класифікації видів економічної діяльності.

22. Передбачити в додатках 7, 8 можливість відображення різних ставок в межах одного КВЕДу.

Наприклад, розділ 01 – група 01.1 – клас 01.11, до якого входять: вирощування зернових культур, вирощування бобових культур, вирощування насіння олійних культур. Місцевим органом встановлені наступні ставки: вирощування зернових культур – 20%, вирощування бобових культур – 16%, вирощування насіння олійних культур – 18%. Але, при внесенні даних (за інформацією громад, які здійснювали попереднє тестування Логіки) до додатків 7, 8 «Ставки єдиного податку для платників першої/другої групи» у колонці 1 «Код виду діяльності» не враховано можливість поділу класу на види діяльності, які до нього входять. Таким чином, відсутня можливість внесення рішення місцевого органу в повному обсязі, що веде до спотворення інформації.

23. Передбачити графу «Примітка» в усіх формах (додатках) Порядку, яка надасть можливість ОМС внести необхідну додаткову інформацію щодо умов застосування належної ставки того чи іншого податку та можливість введення строк з однаковими кодами.

Наприклад,

- згідно рішення Дніпровської міської ради № 13/27 від 06.12.2017, зі змінами, застосовується ставка земельного податку для земельних ділянок у приватній власності у розмірі 1% або 0,8% в залежності від наявності певних умов. Крім того, для розрахунку плати за землю земельних ділянок, на яких проводяться невідкладні роботи щодо ліквідації наслідків збройної агресії Російської Федерації, стосовно проведення реконструкції, капітального ремонту, реставрації пошкоджених будівель і споруд, а також нового будівництва, застосовується ставка земельного податку та розміру орендної плати за землю, помножена на понижуючий коефіцієнт 0,3. Зазначений понижуючий коефіцієнт застосовується на період проведення зазначених робіт

та до моменту введення в експлуатацію об'єкта нерухомого майна, з 01.01.2023 протягом дії воєнного стану на території України;

- у разі встановлення різних ставок по будь-якому КВЕДУ відсутня можливість введення двох позицій з однаковим кодом, але різними особливостями, що характеризують групу платників, наприклад, по КВЕД 47.19 «Інші види роздрібної торгівлі в неспеціалізованих магазинах» затверджено дві ставки – 18% та 12% (для платників, що здійснюють діяльність в орендованих приміщеннях в межах однієї торгової точки, торгівельна площа яких не перевищує 12 квадратних метрів). Відсутня можливість введення двох стрічок на один КВЕД;

24. Передбачити в додатку 7 можливість для внесення виду діяльності «Інші види діяльності» без зазначення КВЕД відповідно до рішення міської ради.

25. Передбачити в додатку 7 «Ставки єдиного податку для платників єдиного податку першої групи» розділ «Інші ставки для окремої групи платників», де можна зазначити код КВЕДу, Групу платників, ставку.

Наприклад, на території міста Чернівці встановлена зменшена ставка 5 відсотків – для осіб з інвалідністю першої, другої групи, інвалідів війни, учасників війни, учасників бойових дій для роздрібної торгівлі з лотків і на ринках за кодом КВЕДу – 47.81, 47.82, 47.89. За цими же кодами для інших ставка – 10%.

26. Забезпечити в системі Логіка функцію перегляду (попереднього перегляду) внесених даних з можливістю внесення змін до заповнених форм з метою виправлення допущених помилок.

Враховуючи зазначене Асоціація не погоджує проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку та форм надання контролюючим органам в електронному вигляді інформації щодо ставок та податкових пільг зі сплати місцевих податків та/або зборів».

Виконавчий директор

Олександр СЛОБОЖАН